

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	653 - 03 - 83
Дата	05 / 04 2016 г.

14²²

ОТНОСНО: Предложение за произвеждане на национален референдум с въпроси:

1. „Подкрепяте ли да се въведе регулация на пазара за горивата, така че да се гарантират по-ниски цени в бензиностанциите?“;

2. „Подкрепяте ли да се премахне ограничението едно лице да може да открие не повече от 4 аптеки на територията на страната, за да стане пазарът по-конкурентен и да се намалят цените в аптеките?“;

3. „Подкрепяте ли да отпадне напълно държавната субсидия за финансиране на политическите партии и коалиции?“;

4. „Подкрепяте ли броят на народните представители да бъде намален от 240 на 120?“;

5. „Подкрепяте ли отпадане на имунитета на народните представители?“;

№ ПГ-539-01-11, внесено от Инициативен комитет на 3 февруари 2016 г.

На свое заседание, проведено на 29 юни 2016 г., Комисията по правни въпроси обсъди Предложение за произвеждане на национален референдум, № ПГ-539-01-11, внесено от Инициативен комитет на 3 февруари 2016 г.

На заседанието присъстваха: г-н Веселин Марешки – председател на Инициативния комитет и г-н Стефан Августинов – представител на Инициативния комитет; от „Българска петролна и газова асоциация“ г-жа Мария Йорданова – организационен секретар, г-жа Цвета Динкова – експерт и г-н Светослав Бенчев – юрист.

Предложението за произвеждане на национален референдум беше представено от г-н Стефан Августинов, който в отговор на постъпилите становища и в допълнение на мотивите към предложението за произвеждане на национален референдум, добави по първия поставен въпрос, предлагащ регулация на пазара за регулация, че в други стопански отрасли законодателството предвижда регулация на цените и даде за пример правомощията на: Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти, Комисията по енергийно и водно регулиране, определянето на Общинските съвети на минимални и максимални цени за

таксиметров превоз и др. Той добави, че горивата са стоки от първа необходимост и въвеждането на регулация ще облекчи крайните потребители. По втория поставен въпрос за отпадане на забраната за откриване на повече от 4 аптеки от едно лице, г-н Августинов изложи становището, че законовата разпоредба нарушава принципа на свободната стопанска инициатива, уреден в чл. 19 от Конституцията на Република България. Той посочи, че внесеното Предложение за произвеждане на национален референдум може да се разгледа по реда на чл. 10, ал. 1, т. 5 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление (Закона).

Председателят на Комисията по правни въпроси посочи, че Предложението за произвеждане на национален референдум е внесено в Народното събрание на 03.02.2016 г. с вх. № ПГ-539-01-11. На 24.03.2016 г. е постъпило писмо от министъра на регионалното развитие и благоустройството, с което е представен протокол от 18.03.2016 г. за извършена от главния директор на Главна дирекция „ГРАО“ проверка, която констатира, че броят на установените коректни записи по отношение на данните на гражданите, участвали в подписката, е 310 078 лица. С писмо от 28.03.2016 г. председателят на Народното събрание уведомява членовете на Инициативния комитет, че следва да отстранят нередностите в подписката в едномесечен срок. С молба на Инициативния комитет от 03.05.2016 г са представени допълнителни бланки със събрани подписи в подкрепа на Предложението за произвеждане на референдум, като в молбата се твърди, че с внесените допълнителни подписи се доказва подкрепата на не по-малко от 400 000 български граждани с избирателни права по реда на чл. 10 ал 2 от Закона. С писмо от 06.06.2016 г. министърът на регионалното развитие и благоустройството уведомява Председателя на Народното събрание, че след извършена проверка, отразена в протокол от 02.06.2016 г., от главна дирекция „ГРАО“ е установено, че от допълнително представените 125 292 записа, 87 278 броя са коректни.

Председателят на комисията по правни въпроси съобщи, че общият брой на установените коректни записи е 397 356 (310 078 + 87 278) и с това под нормативно изискуемите в чл. 10, ал. 2 от Закона 400 000 подписа на граждани с избирателни права. Следователно Народното събрание не приема решение за произвеждане на национален референдум при условията на обвързана компетентност, а може в хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 5 във връзка с чл. 13, ал. 7 от Закона да одобри Предложението за произвеждане на национален референдум или мотивирано да го отхвърли.

Г-н Кирилов припомни, че Комисията по правни въпроси на основание чл. 79, ал. 2 от Конституцията на Република България е орган, подпомагащ дейността на Народното събрание, и следва да бъде извършена преценка за допустимост и анализ на съдържанието на въпросите, по които се предлага произвеждане на референдум, като насочи вниманието към чл.

9 от Закона, според който се допуска Национален референдум за пряко решаване от гражданите на въпроси с национално значение и акцентира върху ограниченията за произвеждане на референдум в хипотезите на ал. 2, 3 и 4 от Закона.

В допълнение той посочи, че към Предложението за произвеждане на национален референдум и в изпълнение на изискванията на чл. 12, ал. 1 от Закона е представена подписка от Инициативния комитет, състоящ се от най-малко 5 члена, както и бланки, удостоверяващи гражданите, подкрепили въпросите. Във връзка с изискването на чл. 12, ал. 2, т. 2 от Закона за определяне и съгласуване с кмета на общината на общодостъпни места за събиране на подписите, г-н Кирилов информира народните представители за постъпило становище от „Български фармацевтичен съюз“, с което се твърди, че е нарушена процедурата и реда за събиране на подписите от страна на Инициативния комитет, тъй като подписите и агитацията в подкрепа на Националния референдум са събирани в помещенията на аптеки и липсва предварително съгласуване с кмета на общината за определяне на общодостъпни места, където ще се събират подписите. В становището се съдържат данни, че аптеките са администратори на лични данни и предоставянето на търговски отстъпки или други преференциални условия на потребителите на лекарствени препарати може да повлияе на решението им да се включат в подписката и следователно е недопустимо чрез използването на стимули да се търси подкрепа за произвеждане на национален референдум.

По отношение на първия Въпрос: **(Подкрепяте ли да се въведе регулация на пазара на горива, така че да се гарантират по-ниски цени в бензиностанциите?)** г-н Кирилов съобщи, че е постъпило отрицателно становище от Министерството на икономиката до *Комисията по взаимодействие с неправителствените организации и жалбите на гражданите*, според което въвеждането на регулация би било в противоречие с правилата на конкуренцията и с принципите на пазарната икономика, като са изложени съображения, че в момента има три регулационни органа на пазара на горивата: „Държавна агенция за метрологичен и технически надзор“, „Български институт по метрология“ и Комисия за защита на конкуренцията, като в правомощията на КЗК е регулирането на пазарната среда и запазването на правилата на свободната конкуренция по Закон за защита на конкуренцията и Договора за функциониране на ЕС. Освен това е посочено, че в ЕС нито една държава не е наложила подобна регулация на пазара на горивата.

По този въпрос в *Комисията по правни въпроси* е получено отрицателно становище и от „Българска петролна и газова асоциация“ в което се съобщава, че създаването на регулация на пазара на горивата, би довело до непоправими вреди на пазара, би дало негативен сигнал на българските и чуждестранни инвеститори, противоречи на свободната

стопанска инициатива, принципите на честна и лоялна конкуренция, и свободния вътрешен пазар.

По отношение на втория Въпрос: **(Подкрепяте ли да се премахне ограничението едно лице да може да открие не повече от 4 аптеки на територията на страната, за да стане пазарът по-конкурентен и да се намалят цените в аптеките?)** е постъпило отрицателно становище от Министерството на здравеопазването *до Комисията по здравеопазването*, според което въпросът съдържа недоказано, декларативно и подвеждащо твърдение, което може да заблуди участниците в референдума, че пазарът ще стане по-конкурентен и ще се намалят цените на лекарствените продукти.

Г-н Кирилов информира народните представители, че поставените въпроси 3 и 4 **(Подкрепяте ли да отпадне напълно държавната субсидия за финансиране на политическите партии и коалиции?)** и **„Подкрепяте ли броят на народните представители да бъде намален от 240 на 120?“**) се припокриват с поставените с референдума на Инициативния комитет на Слави Трифонов въпроси, за който вече има решение на НС от 12 май 2016 г. и обърна внимание, че Президентът на Република България е повдигнал въпроса по отношение на Въпрос 4 **(„Подкрепяте ли броят на народните представители да бъде намален от 240 на 120?“)** до Конституционния съд на Република България за проверка относно евентуалното му противоречие с Конституцията на Република България.

По петият поставен въпрос **(„Подкрепяте ли да отпадне имунитетът на народните представители?“)** бе изложено разбирането, че същият е по същество неясен. По силата на чл. 69 от Конституцията на Република България е налице забрана за търсене на наказателна отговорност от Народните представители за изказаните от тях мнения и за техните гласувания, като забраната се отнася и за действия, свързани с изпълнението на техните функции. Освен в разпоредбата на чл. 69 от Конституцията на Република България имунитетът е уреден и в чл. 70, където се регламентира наказателната неприкосновеност на народните представители, изразяваща се в забрана за задържане под стража, лишаване от свобода, „домашен арест“, предварително задържане от полиция, започване на наказателно преследване срещу народните представители с изключение на престъпления от общ характер и тежки престъпления. От поставения въпрос не може да се изведе волята на инициаторите на Предложението за произвеждане на национален референдум, дали се има предвид и двата уредени имунитета или само един от тях. Видно от мотивите към Предложението за произвеждане на национален референдум се иска отпадане на имунитета, за да може народните представители да носят наказателна отговорност, като в същото време това искане се обосновава с липсата на риск, народен представител да бъде репресиран заради своите политически възгледи и убеждения, което по същество

представлява функционалния имунитет уреден в чл. 69 от Конституцията на Република България. Ето защо тази неяснота не може да бъде отстранена чрез редакция по реда на чл. 13, ал. 6 от Закона и така поставеният въпрос е неясен и от него няма да може да се изведе валидна воля на избирателите, ако се постави въпроса.

В обсъждането взеха участие народните представители: Чавдар Георгиев, Явор Хайтов, Емил Димитров, Димитър Делчев, Данаил Кирилов.

Г-н Георгиев посочи, че следва да се зачете становището на българските граждани, но посочи, че според него третият и четвъртият въпрос са противоконституционни и направи процедурно предложение за разделното им гласуване.

Г-н Хайтов приветства Инициативата за произвеждане на национален референдум.

Г-н Димитров изказа становището, че първият и вторият от поставените въпроси са въпроси, тясно свързани със стопанската дейност на г-н Марешки и целят, чрез поставянето им, да утвърдят лични стопански интереси, и следователно нямат за предмет прякото решаване от гражданите на въпроси от национално значение.

Г-н Делчев декларира, че парламентарната група на „Реформаторския блок“ винаги е подкрепяла института на пряката демокрация и допитването до хората по принципи въпроси от национално значение, но изрази становището, че първите, поставените с Предложението за произвеждане на национален референдум въпроси, не са от национално значение, а отразяват частни стопански интереси. По отношение на останалите въпроси, той отбеляза, че същите са били предмет на обсъждане в Народното събрание, и то вече ги е допуснало с Решение от 12.05.2016 г. Освен това той изрази становището, че ако към бъдещия референдум се поставят и тези въпросите, поставени с Инициативата, избирателите могат да бъдат затруднени да отговорят на толкова много въпроси.

В допълнение към становището, постъпилото от „Българска петролна и газова асоциация“ г-н Бенчев съобщи, че регулирането на цените на горивата няма да постигне търсения ефект, а напротив ще доведе до съкращаване на разходи, а от там до съкращения на работни места. Той припомни, че до средата на 90-те години на миналия век е имало регулация на горивата от Министерския съвет, в резултат на която е липсвал чуждестранен инвеститорски интерес и е нямало възможност за инвестиции в сектора с цел подобряване на предлаганите продукти.

След проведената дискусия, Комисията по правни въпроси с 7 гласа „за“, 5 гласа „против“ и 0 гласа „въздържал се“, прие процедурното

предложение за разделно гласуване на поставените с Предложението за произвеждане на национален референдум въпроси.

В резултат от проведеното гласуване, Комисията по правни въпроси:

- с 2 гласа „за”, 3 гласа „против“ и 7 гласа „въздържал се”, предлага на Народното събрание да отхвърли въпроса „Подкрепяте ли да се въведе регулация на пазара за горивата, така че да се гарантират по-ниски цени в бензиностанциите?“;

- с 3 гласа „за”, 0 гласа „против“ и 9 гласа „въздържал се”, предлага на Народното събрание да отхвърли въпроса „Подкрепяте ли да се премахне ограничението едно лице да може да открие не повече от 4 аптеки на територията на страната, за да стане пазарът по-конкурентен и да се намалят цените в аптеките?“;

- с 0 глас „за”, 0 гласа „против“ и 11 гласа „въздържал се”, предлага на Народното събрание да отхвърли въпроса „Подкрепяте ли да отпадне напълно държавната субсидия за финансиране на политическите партии и коалиции?“;

- с 1 глас „за”, 2 гласа „против“ и 8 гласа „въздържал се”, предлага на Народното събрание да отхвърли въпроса „Подкрепяте ли броят на народните представители да бъде намален от 240 на 120?“;

- с 3 гласа „за”, 2 гласа „против“ и 6 гласа „въздържал се”, предлага на Народното събрание да отхвърли въпроса „Подкрепяте ли отпадане на имунитета на народните представители?“

и с 10 гласа „за”, 2 гласа „против“ и 2 глас „въздържал се”, предлага на Народното събрание следния проект на решение за отхвърляне на Предложението за произвеждане на национален референдум:

Проект!

РЕШЕНИЕ

относно Предложение за произвеждане на национален референдум, внесено от Инициативен комитет на 3 февруари 2016 г.

Народното събрание, като взе предвид доклада на Комисията по правни въпроси, и на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 10, ал. 1, т. 5 във връзка с чл. 13, ал. 7 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление

РЕШИ:

Отхвърля Предложението за произвеждане на национален референдум с въпроси:

1. „Подкрепяте ли да се въведе регулация на пазара за горивата, така че да се гарантират по-ниски цени в бензиностанциите?“;
2. „Подкрепяте ли да се премахне ограничението едно лице да може да открие не повече от 4 аптеки на територията на страната, за да стане пазарът по-конкурентен и да се намалят цените в аптеките?“;
3. „Подкрепяте ли да отпадне напълно държавната субсидия за финансиране на политическите партии и коалиции?“;
4. „Подкрепяте ли броят на народните представители да бъде намален от 240 на 120?“;
5. „Подкрепяте ли отпадане на имунитета на народните представители?“

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

ДАНАИЛ КИРИЛОВ